

~ Методологија ~

ТРОМЈЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈ ГРАЂЕВИНАРСТВА (ГРАЂ-21)

ПРАВНИ ОСНОВ

Статистичка активност се спроводи у складу са Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Статистичким програмом Републике Српске за период 2022-2025. година.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

ЦИЉ И САДРЖАЈ

Циљ ове статистичке активности јесте да обезбиједи тромјесечне податке потребне за израчунавање индекса производње у грађевинарству.

ЈЕДИНИЦЕ ПОСМАТРАЊА / ИЗВЈЕШТАЈНЕ ЈЕДИНИЦЕ

Податке достављају пословни субјекти чија је претежна дјелатност, према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010 заснованој на Статистичкој класификацији дјелатности у ЕУ, NACE Rev.2., разврстана у подручје F-Грађевинарство, као и грађевинске јединице у саставу неграђевинских пословних субјеката.

ОБУХВАТ

Овом статистичком активношћу су обухваћени пословни субјекти чија је годишња вриједност извршених радова $\geq 500\,000$ КМ.

МЕТОД И ВРИЈЕМЕ ПРИКУПЉАЊА ПОДАТАКА

Подаци се прикупљају примјеном извјештајног метода у тромјесечној периодици.

ОБАВЕЗА ЗАШТИТЕ ПОВЈЕРЉИВИХ ПОДАТАКА

Објављују се збирни подаци за ниво Републике Српске. Повјерљиви подаци су заштићени у складу са члановима 25. и 27. Закона о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и у складу са Правилником о заштити повјерљивих података.

ДЕФИНИЦИЈЕ ОСНОВНИХ ОБИЉЕЖЈА - ИНДИКАТОРА

Индекс производње у грађевинарству један је од главних краткорочних пословних индикатора и компилира се за објекте високоградње и објекте нискоградње.

Изворни индекси представљају индексе из којих није искључен утицај сезоне и броја радних дана и празника у текућем тромјесечју.

Десезонирани индекси представљају индексе из којих је искључен утицај сезоне и броја радних дана и празника у текућем тромјесечју.

Календарски прилагођени индекси представљају индексе из којих је искључен утицај броја радних дана и празника у текућем тромјесечју.

МЕТОДА КАЛКУЛАЦИЈЕ

Индекси производње у грађевинарству заснивају се на извршеним ефективним часовима рада радника на градилиштима.

Пондери коришћени за израчунавање индекса производње у грађевинарству базирани су на вриједности извршених грађевинских радова.

Десезонирање изворних индекса извршено је методом TRAMO-SEATS на тромјесечној серији индекса ($\emptyset 2015=100$), која почиње индексом за прво тромјесечје 2005. године. Почевши од II тромјесечја 2018. године десезонирање изворних индекса је извршено кориштењем програмског алата JDEMETRA+.

Продужавање серије индекса додавањем индекса за свако наредно тромјесечје може, због карактеристика примијењене методе десезонирања, проузроковати накнадне промјене већ објављених десезонираних и календарски прилагођених индекса и тренда кретања.

У складу са препорукама EUROSTAT-а за презентовање краткорочних индикатора, подаци који се упоређују са подацима од претходног тромјесечја (тзв. тромјесечно поређење) презентују се у десезонираном облику индекса производње у грађевинарству или из њих израчунатим стопама промјене. Такође, подаци који се упоређују са подацима истог тромјесечја претходне године (тзв. годишње поређење) презентују се у календарски прилагођеном облику индекса производње у грађевинарству или из њих израчунатим стопама промјене.

УСАГЛАШЕНОСТ СА МЕЂУНАРОДНИМ ПРЕПОРУКАМА И СТАНДАРДИМА

Методологија која се примјењује за израчунавање индекса производње у грађевинарству је заснована на ЕУ препорукама које се односе на краткорочне статистике (Council Regulation (EC) број 1165/98), на дефиниције варијабли, листу варијабли и учесталост прикупљања података (Commission Regulation (EC) No. 1503/2006).

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ АКТИВНОСТИ

Одговорни произвођач података јесте Републички завод за статистику Републике Српске.

Прикупљање података се обавља у Подручним јединицама Републичког завода за статистику Републике Српске, док се унос и обрада података обавља у Одјељењу производних статистика.

ОБАВЕЗНОСТ ДАВАЊА ПОДАТАКА

Извјештајне јединице су дужне да достављају податке Републичком заводу за статистику Републике Српске у складу са Законом о статистици Републике Српске.

ПЕРИДИКА СПРОВОЂЕЊА

Извештајна јединица је дужна да достави податке подручној јединици Републичког завода за статистику Републике Српске у року од 10 дана по истеку тромјесечја.

ИНСТРУМЕНТАРИЈУМ

За спровођење ове статистичке активности користи се упитник Томјесечни извјештај грађевинарства – Т КПС ГРАЂ-21 и Упутство за попуњавање.

ПУБЛИКОВАЊЕ

Подаци се објављују тромјесечно 35 дана по истеку референтног тромјесечја у форми тромјесечног саопштења Индекси производње у грађевинарству и у оквиру публикације Мјесечни статистички преглед.

Припремио:

Желимир Радишић

Посљедње ажурирање:

02.03.2022. године